

ikke er lovhjemlet at optage dem i yngste Klasse uden Prøve. Og for det andet mener jeg, at disse Studenters og Præliminaristers Uddannelse ikke peger i Retning af Folkeskolen. Det er et Spørgsmaal, som den højtærede Minister og jeg vist ikke er enige om. Derpaa tyder i alt Fald den Form, det foreliggende Lovforslag har, med den Forret, som dér er givet Præliminarister og Studenter. Men det, der er det afgørende for mig, er, at jeg mener, at der savnes Lovhjemmel for det, der har fundet Sted, og at jeg mener, at Præliminarister og Studenter ikke er skikkede til at gaa ind i Seminarierne uden nogen særlig Forberedelse, og uden at de har det Aars Praksis, idet der er flere vigtige Fag i Folkeskolen, som de ikke har modtaget nogen videre Uddannelse i: Religion, Skrivning, Sang og Musik. Og jeg kan tilføje, at med Hensyn til Regning staa de i Regelen ogsaa tilbage, har ondt ved at klare sig ved Optagelsen. Saa er jeg ogsaa imod det, fordi jeg mener, at det er Uret, af den Grund, at hvis det bliver almindeligt, at Præliminarister og Studenter skal have forlods Adgang til vore Seminarier, vil det føre til, at de, der bor paa Pladser, hvor der er Gymnasier og Realskoler, vil have et stort Fortrin paa Landbefolkningens Bekostning. Hidtil er 68 pCt. af vore Lærerskoleelever kommet ude fra Landbefolkningen, Gaardmands- og Husmandssønner. Men de, der har disse andre Eksaminer, faar altsaa et Fortrin overfor dem, der kommer fra Landet og har den almindelige Forberedelse. Og det har fundet Sted i Aar. Jeg ved bestemt, at der er ikke saa faa, som har ofret et Aar paa deres Uddannelse til Optagelse paa Seminarier, har udført et dygtigt Arbejde, har ofret Penge derpaa og har bestaaet Optagelsesprøven, men er blevet afvist, fordi de andre skulde have Plads forlods. Hvis Forholdet var det, at der havde meldt sig meget faa, kunde man, selv om jeg ikke mener, at det var lovmedholdeligt selv i dette Tilfælde, dog i alt Fald sige, at der ikke blev gjort andre Uret, men det er det, jeg mener der er blevet gjort nu. Jeg vil gerne høre den højtærede Ministers Mening om dette Forhold.

Det andet Spørgsmaal, jeg ganske kort vil omtale, og som har nær Tilknytning til vor Lærerruddannelse, er det i Sommer meget omtalte mislykkede Forsøg paa at afskedige Professor Larsen som Formand for Censorerne ved de afsluttende Lærerpøver. Det, der skete, vakte en Del Forbavselse, megen Uro og Kritik, og det blev af mange følt som en Vilkaarlighed. Jeg ved vel, at Forsøget mislykkedes. Det

maatte mislykkes, thi ifølge Skoleloven af 1899 § 31 er Stillingerne som Formand for Censorerne og som Ministeriets Konsulent i Skolesager nøje sammenknyttet, og det er fastslaaet ved Bemærkningerne til Tjenestemandsløven af 1919, at Ministeriets Konsulent i Skolesager som Formand for Censorerne ikke skal have noget Vederlag som saadan. Og i § 1119 er Embedet som Ministeriets Konsulent i Skolesager betegnet som et Embede, hvortil Kongen udnævner. Altsaa, det første, man maa bemærke om denne Sag, er, at disse to Stillinger, baade ved Loven af 1899 og ved Tjenestemandsløven af 1919, nøje er forbundne, saa man ikke kan afskedige den paagældende fra den ene Stilling, uden at den anden maa følge med. Og desuden havde Professor Larsen jo en Beskikkelse for 3 Aar til sin Stilling som Formand for Censorerne, en Beskikkelse, som jeg ikke mener, det var nødvendigt at have, fordi jeg mener, at der i selve Loven er en Bestemmelse angaaende dette Forhold. Men denne Beskikkelse maa jo yderligere, om jeg saa maa sige, befæste ham i hans Embede. Saa jeg mener, at det maatte mislykkes. Jeg mener, at hvis Professor Larsen skulde afskediges uden Ansøgning, maatte man gaa frem efter Tjenestemandsløvens § 8, hvor der i 2det Stykke staaer, at vedkommende Embedsmand, som afskediges paa denne Maade uden Ansøgning, skal have 3 Maaneders Varsel. Derfor maatte denne Form eller denne Mangel paa Form for Afskedigelse naturligvis mislykkes.

Efter at dette var sket, fremkom der i „Social-Demokraten“ en Del Artikler om denne Sag, og baade disse Artikler og Ministerens mislykkede Forsøg vakte stærk Kritik i alle Kredse. Og det var ikke i udpræget Grad en ensidig politisk Kritik fra en bestemt politisk Side, men det var en saglig Kritik fra alle Sider, navnlig fra alle Sider indenfor vor Skoleverden, hvor man stillede sig paa Professor Larsens Side og beklagede den Behandling, han havde været udsat for. Der fremkom baade i Dagspressen og ogsaa i Skoleblade en Række Artikler, jeg kan sige fra alle Sider indenfor vor Skoleverden. Vore Førstemand for Seminarierne, det tør jeg nok sige — jeg kan saaledes nævne Forstander Bredstrup paa Jonstrup, nu afdøde Forstander Rørdam i Haderslev, Forstander Winther i Silkeborg og Forstander Byskov i Gjedved —, tog i Pressen sagligt Afstand fra den Fremgangsmaade, der var forsøgt anvendt, og fra den Behandling, Professor Larsen havde været udsat for. Jeg kan endvidere i denne Forbindelse nævne Formanden for Danmarks Lærer-